

גיליון 492 | שבט התשפ"ב | ינואר 2022
<http://maarachot.idf.il>

בגיליון 477 של **מערכות** כתב מפקד זרוע היבשה דאז, אלוף קובי ברק, על התפתחות הלחימה בשטח בנוי. לדבריו על אף השאיפה לעקוף את העיר ולהימנע מלהיכנס אליה, בעתיד הקרוב נראה כי אין דרך אחרת לנטרל את האיום על העורך, ועל כן אין מנוס מלחימה מסוג זה.

הערים הן הבסיס האיתן של הגנת היריב על מרכזי הכובד שלו - מרחבי שיגור התמ"ס והמפקדות - ועל כן הצד "החלש" מעדיף להתחבא בהן ולנטרל את יתרונות התוקף "החזק". בסופו של דבר כל צבא בונה את התור"ל שלו כך: אם יש לך שטח בנוי - נסה לעקוף אותו. כל בית מבוצר, כל רחוב, כל צומת - כולם הופכים למלכודת עבור התוקף, ולא יעזרו כוחות שריון שאינם יכולים לנווט בסמטאות הצרות וחשופים לירי האויב.

מאמרים רבים נכתבו על השטח הבנוי והלוחמה בו, ובהם מאמרו של אל"ם (מיל') בועז עמידרור בגיליון 485-486 של **מערכות**, שהדגיש את הצורך בשינוי מרכז הכובד של בניין הכוח בדרך שיתמקד בכוח שבנוי ומאומן ללש"ב. לדבריו, בנקודת המגע, שבה לא יכול עוד לוחם החי"ר להיעזר באש הסיוע או באש החיפוי, נוצר מצב שבו האויב שרוי ביתרון טקטי עליו.

בגיליון הנוכחי כותב ג'ון ספנסר, יו"ר לימודי לוחמה אורבנית ב־Modern War Institute ומנהל שותף של פרויקט הלוחמה האורבנית של MWI, על שמונת העקרונות של לוחמה אורבנית, ומדוע אנו חייבים לשנות אותם. ספנסר מנתח במאמר עשרות מקרי בוחן בהם נעשתה התקפת עיר - החל במוצול ופלוג'ה, עבור למוגדישו ומנילה וכלה בהואה וסטלינגרד - ולטענתו מכיוון שצבאות מודרניים אינם מבינים לעומק את התקפת העיר, ולא רואים בה לוחמת עמדות מבוססת שטח, הם מיישמים את העקרונות, הכלים והשיטות של לוחמת תמרון מבוססת אויב - הנשענים על תמרון וכוח אש. בסופו של דבר, אי הבנה בסיסית זו מובילה לחורבן של ערים שלמות, בניין אחר בניין.

ואסילי צ'ויקוב, מפקד הארמיה ה־62 בסטלינגרד, כתב: "היתרון שלנו היה בכך שישבנו בביצורים מוסתרים, ואילו האויב נשאר ברחובות ובכיכרות ושימש מטרה טובה. על ראשי החיילים של האויב הומטרה אש הצלפים, המקלענים והתותחנים, ולעיתים גם הוטלו עליהם שברי בתים שפוצצו במיוחד למטרה זו".

בשנה הבאה נציין 80 שנים לאותו הקרב. ראוי לציין שגם הניצחון בקרב לא הפך את הלש"ב לברירה הראשונה של הסובייטים שעדיין העדיפו לעקוף עיר מלהיכנס אליה. במהלך השנים השתנה האויב והתעדכן האיום. הלחימה בשטח הבנוי שינתה את פניה. האמנם?

קריאה מהנה,
עדי לרנר
עורך מערכות

מפקד מערכות: ד"ר אמיר גילת

עורך מערכות: עדי לרנר

סגנית עורך: יעל קולטון זיו

עריכת לשון: ניצן לוטן

עיצוב ועריכה גרפית: סטודיו זאב אלדר

רכזי מערכת: סמל עידו גבריאל וטור' אריאל לרידו

ISSN 0464-2147

טלפון: 03-7607585

דוא"ל המערכת: maarachot@idf.il

כתובת למכתבים: ד"צ 02624 צה"ל

יצא לאור באמצעות משרד הביטחון - ההוצאה לאור

הדעות והתפיסות המובעות במאמרים מבטאות את דעתם האישית של הכותבים.

תגובות למאמרים יפורסמו בגיליון העוקב בלבד.

לכניסה לאתר **מערכות** החדש
סרקו את הקוד

לתכנים נוספים בנושאי צבא וביטחון לאומי
הצטרפו לדף הפייסבוק של **מערכות**.

לעדכונים שוטפים הצטרפו לערוץ הטלגרם של **מערכות**.

לציוצים שוטפים הצטרפו לטוויטר של **מערכות**.

בשער: לוחמי צה"ל בשכם בזמן מבצע חומת מגן (2002).
צילום: דו"ץ

